

Кравцов М. М., доцент каф. МБЖД

Жебко А. Е., Івкова В. О., студенти групи Е-22-21

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

НАВЧАННЯ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ – СКЛАДОВА СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

Під час прийому на роботу всі робітники повинні обов'язково проходити інструктаж з охорони праці, вивчення правил поведінки при аварійних ситуаціях та нещасних випадках згідно з «Типовим положенням про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці» НПАОП 0.00-4.12-05 та «Переліку робіт з підвищеною небезпекою» затвердженої наказом «Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 р № 15».

Згідно ст. 18 Закону України «Про охорону праці» кожен підприємець зобов'язаний організувати навчання з охорони праці, перевірку знань і основних принципів безпечної роботи на робочому місці для персоналу під час прийому на роботу і під час роботи, а також під час переведення співробітника на інший вид роботи на тому же підприємстві. Згідно цим правилам, підприємство розробляє бізнес-правила, річні плани з проведення навчань і оцінки знань з питань охорони праці. Власник несе повну відповідальність за організацію та проведення цієї діяльності на підприємстві. Служба або працівник охорони праці здійснює контроль за дотриманням своєчасного виконання цих заходів[1].

Організування навчання і контроль знань про здоров'я працівників, здійснення навчання, перепідготовки або придбання нової професії, підвищення кваліфікації на підприємстві здійснюється службою охорони праці або іншими фахівцями, яким призначена робота. Навчальна програма включає теоретичну і практичну підготовку. Навчання техніці безпеки на робочому місці - це навчання співробітників, студентів, курсантів, студентів,

стажистів для отримання необхідних знань і навичок, пов'язаних з безпекою на робочому місці або безпечною роботою [2].

Держнаглядохоронпраці затверджує перелік робіт де працівники зайняті роботою яка має високий ризик, такі працівники повинні проходити спеціальну підготовку не рідше одного разу на рік. Також спеціальну підготовку проходять робітники які займаються забезпеченням достатнього рівня пожежної безпеки та працівники які контактують з високим ризиком пожежної небезпеки, також посадовці до списку посад проходять навчання і питання з перевірки знань регулярно кожні три роки [3].

У центрі науки, інформації та освіти Держгірпромнагляду працюють керівники центральних та місцевих державних органів виконавчої влади, керівники організаційних підрозділів виробничих процесів, фахівці Служби безпеки на робочому місці, члени Ради з інспекції знань інститутів, а також викладачі безпеки та гігієни праці, також фахівці «Департаменту безпеки та гігієни праці», створюється постійна комісія під керівництвом менеджера або заступника директора підприємства для перевірки знань працівників з безпеки праці, до складу комісії входять фахівці з охорони праці, юридичні служби та інші виробничі і технологічні відділення, а також представники керівного органу державних органів технічного нагляду та профспілкових організацій, уповноважені працівниками, фахівці з медичного страхування праці, «Фонд соціального страхування України від нещасних випадків та професійних захворювань» [4].

Всі члени комісії проходять в обов'язковому порядку навчання і тестування з питань охорони праці. Після проходження тестування учасники отримують сертифікат. У разі незадовільного результату опитування наступна спроба проводиться протягом місяця. Заборонено примати людей які не пройшли навчання. Термін дії навчання і тестування (згідно протоколу) становить п'ять років. Екстрене навчання проводиться у вигляді семінару у разі переводу працівника на нове робоче місце або посаду для

ознайомлення з новими правилами. Навчання проводиться на робочому місці незалежно від форми власності підприємства [5].

НПАОП 0.00-4.12-05 ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАННЯ І ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ. У типовому положенні зазначені терміни за значенням, а саме:

Спеціальне навчання-це щорічне дослідження співробітників, які виконують роботу з високим ризиком, або, якщо потрібен професійний відбір, вимоги відповідних правил безпеки праці [6].

Дублювання-це самостійне виконання професійних завдань на робочому місці працівниками (фахівцями) під наглядом досвідченого працівника з обов'язковою підготовкою до надзвичайних ситуацій і протипожежного захисту.

Стажування призначене для того, щоб людина отримала практичний досвід виконання виробничих завдань і завдань на робочому місці підприємства після теоретичної підготовки перед початком самостійної роботи під безпосереднім наглядом досвідченого професіонала [7].

Одним із важливих напрямків діяльності кабінетів охорони праці і керівних працівників підприємств є пропаганда передового досвіду, сучасних досягнень науки і техніки у створенні нешкідливих і безпечних умов праці. Основними методами і формами цієї пропаганди є бесіди, лекції, консультації, виставки, а також проведення конкурсів зі створення нешкідливих і безпечних методів праці з матеріальним і моральним заохоченням працюючих.

Цікавий метод підвищення ефективності безпеки і навчання з питань охорони праці при бригадній організації праці діє на деяких підприємствах різних галузей промисловості України. Він полягає в тому, що за станом безпеки і умовами праці на кожному робочому місці слідкують всі члени бригади та несуть колективну матеріальну відповідальність за порушення методів праці кожним членом бригади. При цьому кожний член бригади

зацікавлений у виконанні вимог безпеки на своєму робочому місці й на всій ділянці, де працює бригада протягом всього робочого дня. Це дозволяє досягти того, що всі члени бригади з відповідальністю ставляться до навчання і до виконання вимог інструкцій по охороні праці. Метод діє особливо ефективно, коли обов'язки відповідального за стан охорони праці в бригаді доручаються по чергово кожному члену бригади. Перед початком зміни відповідальний за стан безпеки праці разом із бригадиром і громадським інспектором з охорони праці оцінює стан безпеки всіх робочих місць бригади, їх підготовленість до виконання робіт. Результати реєструють в журналі трьохступеневого контролю з конкретним описом виявлених недоліків і заходів по їх усуненню. Упродовж робочої зміни відповідальний періодично контролює стан охорони праці в бригаді [8].

Цей метод дає змогу кожному члену бригади на практиці опанувати вимоги охорони праці до різних робочих місць, що обслуговує бригада. За успішне виконання трудових показників і успіхи в виконанні вимог охорони праці бригада матеріально і морально стимулюється.

Проведення заходів з навчання охорони праці є важливою та значною навчальною роботою на будь-якому підприємстві, так як від цього залежить життя та здоров'я працівників. Для подолання підвищенню небезпечних факторів виробництва проводиться професійний відбір персоналу підприємства, використання технічного обладнання для запобігання нещасних випадків, пожеж, літальних випадків, шкоди майну, оточуючій середі та здоров'ю людей. Для цього працівники повинні мати навички надання медичної допомоги, надання помочі постраждалим в надзвичайних ситуаціях, пожежах або від стихійних лих [9].

Література:

1. Конституція України від 28.06.1996 р.
2. Кодекс законів про працю України. - К., 1997.
3. Закон України «Про охорону праці» від 14.10.1994 р.

4. Закон України «Про внесення змін і доповнень, що стосуються охорони праці, до Кодексу законів про працю України» від 15.12.1993 р.

5. Закон України «Про підприємства в Україні».

6. Закон України «Про пожежну безпеку».

7. НПАОП 0.00-4.12-05. ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАННЯ І ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ. Будстандарт. Наказ від 26.01.2005 № 15. НПАОП, ДНАОП. С. 36.

8. «Типове положення про навчання з питань охорони праці», затверджено Міністерством праці та соціальної політики комітетом по надзору за охороною праці України № 27 від 17.02.99 р.

9. «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затверджено Міністерством праці та соціальної політики комітетом по надзору за охороною праці України № 9 від 29.01.98 р.

Кальченко Д. Ю., студент 6-го курсу ХНАДУ

Кондратенко І. О., студент 5-го курсу ХНАДУ

ДО ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТОЧНОСТІ МЕТОДУ ІНФРАЧЕРВОНОЇ ТЕРМОГРАФІЇ ПРИ ДИСТАНЦІЙНИХ ВИМІРЮВАННЯХ ТЕМПЕРАТУРИ ТІЛА ЛЮДИНИ

Температурні показники поверхні шкіри людини широко використовуються у медичних дослідженнях. Картина просторового розподілу температур по тілу людини може свідчити про наявність патологічних процесів, пов'язаних із різними формами порушення кровотоку, змінами метаболізму та іннервації біологічних тканин. Метод дистанційного вимірювання температури став особливо цікавим під час пандемії covid-19.

Сучасним найбільш універсальним методом оцінки температурних показників тіла є метод інфрачервоної термографії (ІЧТ) [1]. Інфрачервона